

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_03

Blues_39

Autor: Jindřiška Čalová

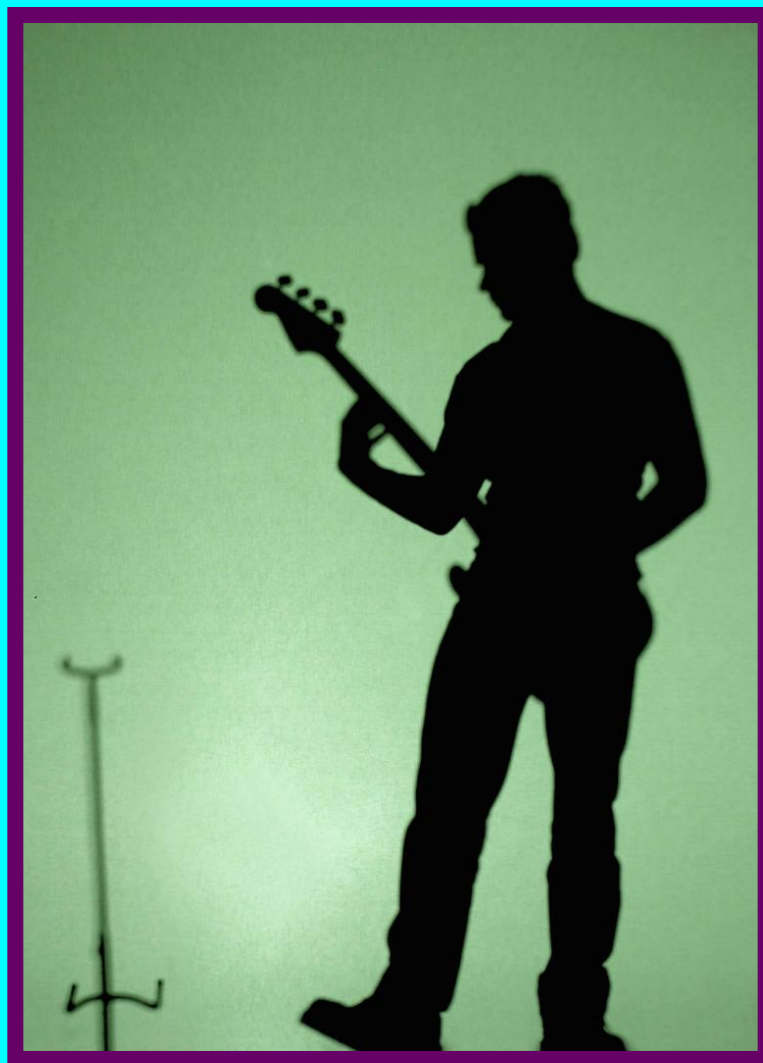
Škola : Základní škola Slušovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

Název projektu : Zkvalitnění ITC ve slušovské
škole

Číslo projektu : CZ.1.07/1.4.00/21.2400

ANOTACE

- Materiál DUM (digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, popřípadě práci s dataprojektorem.
- Využít se dá v předmětu Hudební výchova v osmém ročníku. Je součástí tématického okruhu Poslechové činnosti.
- Materiál je určený pro vyvozování nového učiva, opakování a procvičování učiva.
- Materiál vznikl ze zápisů autora, který vycházel z učebnice Hudební výchova pro 8.roč.ZŠ . Jaroslav Mihule, Ivan Poledňák, Petr Mašlaň, Nakladatelství Fortuna 1994.
- Prezentace vznikla v únoru 2012

Blues

Hudební výchova 8.ročník

BLUES

- **Blues** (z angličtiny **smutní**) je hudební styl, který vznikl v afro-americké otrocké komunitě v 19. století v USA.
- Blues jsou – na rozdíl od spirituálů – světskými (tedy nikoliv náboženskými) lidovými písněmi amerických černochů.
- Blues se nezpívají kolektivně, ale zpívá je jedinec. Zpívá o svém životě.
- A protože američtí černoši to neměli právě lehké, je v těch písních mnoho stesku, smutku, zoufalství, ale i ironie a vzdoru.
- Hovoří se v nich např. o tom, jak člověk musí za prací daleko od domova, v jakém hrozném baráku plném hmyzu musí bydlet, jak se zklamal v lásce, jak ho podvedli atd....
- V textech blues se často objevují motivy jako železnice, odjezd, řeka, hřbitov vězení.
- Na rozdíl od spirituálů byl v původním blues kladen hlavní důraz na sólový zpěv.

BLUES

- Časté bylo používání modelu zvolání-odpověď.
- Sólový hlas byl později doprovázen hudebním nástrojem, velmi často kytarou.
- Slovo blues v angličtině vyjadřuje depresivní, smutný stav, což charakterizuje i mnoho bluesových skladeb.
- Blues dalo přímý základ jazzu, rock and rollu, rocku a dalším stylům západoevropské populární hudby. Blues ovlivnilo také country hudbu.
- Blues ovlivnilo i mnoho skladatelů **vážné hudby** a bylo nepřímým základem pro hip hop a pop music.
- První blues zpívali a hráli na americkém venkově černoši, potomci bývalých otroků.
- Blues však brzy (někdy na přelomu 19. a 20. století) zdomácněla i ve městech a tam se stala jakýmsi moderním městským folklorem.

**V městě New Orleans, které se stalo kolébkou jazzu,
se blues začala zpívat s doprovodem
nově vznikajících jazzových orchestrů.**

2

Ella Fitzgeraldová – slavná bluesová zpěvačka

3

Billie Holidayová
Americká bluesová zpěvačka
s emotivním, dojemným hlasem.

**Louis Armstrong - slavný americký jazzový trumpetista a zpěvák.
Je považován za jednoho z nejvýznamnějších
jazzových umělců 20. století.**

5

Bob Dylan

K tradici blues se stále hlásí nové generace hudebníků, a to nejen v Americe. Slavný folkový zpěvák Bob Dylan zpíval nejedno tradiční blues a vytvořil také blues nová.

6

Chicago

V městě Chicagu se nejvíce prosadilo blues typu **rhythm and blues**, kde je zdůrazněn úderný rytmus. Byla to především černošská temperamentní hudba, ve které znělo hodně bicích nástrojů a elektrických kytar. Je to typ populární hudby blízké rocku.

Ray Charles

Slepý černošský zpěvák a pianista je jedním z nejznámějších představitelů stylu **rhythm and blues**.

Jaroslav Ježek (na snímku vpravo)

O tom, že zpívat a hrát dobře blues nebylo pouze výsadou černochů, svědčí i skladba Jaroslava Ježka – blues Tmavomodrý svět.

Krásná blues zaznívají také v **divadle Semafor**,
v podání Jiřího Suchého a Jitky Molavcové.

Zápis do sešitu : Blues

- Původně lidová píseň amerických černochů, je součástí jazzové hudby.
- Blues stálo i při vzniku rockové hudby.
- Skládá se vždy z několika slok, každá má 12 taktů.
- - otázka – 2 takty zpěvu
- - odpověď – 2 takty hry
- Melodie kolísá mezi dur a moll. Zpěvák nemusí zpívat čistě, ale jeho hlas musí být výrazný.
- Blues bývají pomalá i divoce veselá (boogie-woogie).
- Známí zpěváci : Ella Fitzgeraldová, Billie Holidayová, Louis Armstrong, Ray Charles, Bob Dylan.
- U nás divadlo Semafor a Jaroslav Ježek.

OPAKOVÁNÍ

Co znamená v překladu z angličtiny slovo blues ?

- ~~a) Veselí~~
- b) Smutní
- ~~c) Divocí~~

V jaké komunitě a ve kterém století vzniklo blues ?

- a) V afro-americké otrocké komunitě v USA v 19. století.
- b) V romské komunitě v Řecku ve 20.století.
- c) V židovské komunitě v Izraeli v 18.století

Jakým způsobem se zpívá blues ?

- ~~a) Zpívá se kolektivně~~
- ~~b) Střídá se sborový zpěv se sólovým zpěvem~~
- c) Blues zpívá vždy jedinec

Kolik taktů má jedna sloka blues ?

- ~~a) 18 taktů~~
- b) 12 taktů (otázka-2taktyzpěv
odpověď- 2 takty hry)
- ~~c) 4 takty~~

O čem zpívá většinou bluesový zpěvák ?

- ~~a) O krásách naší vlasti~~
- ~~b) O svém dětství~~
- c) O smutku, stesku a zoufalství

Charakterizuj bluesového zpěváka

- a) Zpívá tenorovým nebo sopránovým hlasem.
- b) Zvládne zazpívat operní árii
- c) Má zvláštní a výrazně zabarvený hlas

Jaké jiné hudební styly mají základ v blues ?

- a) Jazz, rock and roll, rock, country
- ~~b) Opera~~
- ~~c) Opereta~~

Americké město, které je kolébkou jazzu a blues ?

- ~~a) New York~~
- ~~b) Colorado Springs~~
- c) New Orleans

Americké město, ve kterém vznikl styl „rhythm and blues“

- a) Chicago
- ~~b) New Orleans~~
- ~~c) New York~~

Čím se vyznačuje styl „rythm and blues“?

- a) Pomalým tempem, doprovodem je kytara
- b) Rychlým, úderným tempem, doprovodem jsou hlavně bicí a elektrické nástroje
- c) Valčíkovým tempem, za doprovodu dechových nástrojů

Urči nejznámější bluesové zpěváky

- a) Eva Urbanová, Dagmar Pecková, Štefan Margita
- b) Tomáš Klus, Miroslav Žbirka, Pavel Habera
- c) Louis Armstrong, Ella Fitzgeraldová, Bob Dylan, Ray Charles, Billie Holidayová

Použité zdroje

- 1. Soubor:New Orleans Skyline from Uptown.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 25.9.2007 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:New_Orleans_Skyline_from_Uptown.jpg
- 2. Soubor:YoungElla.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 12.9.2009 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:YoungElla.jpg>
- 3. Soubor:Billie Holiday 0001 original.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 7.11.2010 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Billie_Holiday_0001_original.jpg
- 4. Soubor:Louis Armstrong restored.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 27.11.2008 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Louis_Armstrong_restored.jpg
- 5. Soubor:Joan Baez Bob Dylan crop.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 8.1.2011 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Joan_Baez_Bob_Dylan_crop.jpg
- 6. Soubor:2010-02-19 3000x2000 chicago skyline.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 22.2.2010 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:2010-02-19_3000x2000_chicago_skyline.jpg
- 7. Soubor:Ray Charles (cropped).jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 22.9.2006 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ray_Charles_\(cropped\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ray_Charles_(cropped).jpg)
- 8. Soubor:Traxler a Ježek-1938.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 29.9.2008 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Traxler_a_Je%C5%BEek-1938.jpg
- 9. [Web](#) » Příspěvek na webu
- Soubor:Jiří-Suchý--Jitka-Molavcová--Michal-Horáček--Brno2011zb.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 29.10.2011 [cit. 2012-09-26]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ji%C5%99%C3%AD-Such%C3%BD--Jitka-Molavcov%C3%A1--Michal-Hor%C3%A1%C4%8Dek--Brno2011zb.jpg>
- Ostatní obrázky a ilustrace Microsoft Office.
- CD č.3, 4